

Montessoriskolan Polstjärnan ekonomisk förening

skolledning@polstjarnan.se

Rektorn vid Montessoriskolan Polstjärnan

veronica.stenberg@polstjarnan.se

Beslut för fristående grundskola med fri- tidshem

efter tillsyn av Montessoriskolan Polstjärnan
i Göteborgs kommun

Tillsyn av Montessoriskolan Polstjärnan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Göteborgs kommun under 2011 och 2012.

Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Montessoriskolan Polstjärnan besöktes av Skolinspektionen den 7 juni 2012.

Helhetsbedömning

Vid Skolinspektionens tillsyn av verksamheten vid Montessoriskolan Polstjärnan framkommer att andelen elever i årskurs 3 år 2011 som har nått kravnivån vid de nationella ämnesproven i matematik respektive svenska är 96 procent. Skolans redovisning av andelen elever i årskurs 5 år 2011 som har nått de nationella målen i respektive ämne visar på en måluppfyllelse på 96 procent i samtliga ämnen.

Det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete avseende kunskapsresultaten. Skolinspektionen bedömer, trots att eleverna når goda kunskapsresultat, att uppföljningen och utvärderingen av kunskapsresultaten på skolnivå i varje ämne måste förbättras som ett led i att kunna utveckla undervisningen. Av intervju med rektor och skollädares bedömning bedömer Skolinspektionen att rektorn tillsammans med personalen arbetar för att utveckla verksamheten. Samtliga intervjuade på skolan anger att skolan har ett aktivt värdegrundsbete. Vid Skolinspektionens besök framkommer inget annat än att skolmiljön är trygg och studieron god. Av tillsynen framgår att fritidshemmen vid skolan samverkar med skolan i sin verksamhet och kompletterar skolan väl.

De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av tar inte sin utgångspunkt i elevens behov och det framgår inte när eller hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogrammen saknar även överklagandehänvisning.

Skolans plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan saknar konkreta åtgärder som bygger på kartläggning av förhållandena vid skolan. I planen anges inte heller vilka åtgärder skolan avser att påbörja eller genomföra under det kommande året.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Montessoriskolan Polstjärnan i Göteborgs kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Montessoriskolan Polstjärnan ekonomisk förening att senast den 2012-10-15 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Det finns inte en plan mot kränkande behandling som innehåller konkreta åtgärder som skolenheten och varje särskild verksamhet avser att påbörja och genomföra under det kommande året utifrån en aktuell kartläggning.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

I detta ingår att:

Det ska finnas en plan mot kränkande behandling som innehåller konkreta åtgärder som skolenheten och varje särskild verksamhet avser att påbörja och genomföra under det kommande året utifrån en aktuell kartläggning (6 kap. 6 och 8 §§ skollagen).

Särskilt stöd

Rektor ser inte till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

Rektor ser till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § skollagen).

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolan samt omsätter resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

I detta ingår att:

Rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i uppföljning och utveckling av utbildningen (4 kap. 4§ första stycket skollagen, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar).

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Det finns inte en plan mot kränkande behandling som innehåller konkreta åtgärder som skolenheten och varje särskild verksamhet avser att påbörja och genomföra under det kommande året utifrån en aktuell kartläggning.

Motivering:

Huvudmannen ska enligt skollagen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Enligt skollagen ska planen innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolan har en "likabehandlingsplan samt plan vid enstaka kränkning och diskriminering" som är uppdaterad i juni 2011 och gäller för läsåret 2011/2012. Planen gäller för förskolan, förskoleklass, grundskolan årskurserna 1-6 och fritidshemmet. Kartläggning och nulägesanalys är genomförd i juni 2011. I planen finns en kort redogörelse i punktform för hur föregående års åtgärder har genomförts vid de olika verksamheterna. Det finns även åtgärder, som skolan och avser att påbörja och genomföra under det kommande året. Planen är generellt hållen och åtgärderna saknar koppling till aktuell kartläggning och de specifika behoven i respektive verksamhet. Dessutom saknas beskrivning av de skyddade diskrimineringsgrunderna i skolans likabehandlingsplan och planen omfattar inga mål eller åtgärder som ska påbörjas eller genomföras inom ramen för de skyddade diskrimineringsgrunderna.

Av utredningen framgår att skolans "likabehandlingsplan samt plan vid enstaka kränkning och diskriminering" inte uppfyller författningarnas krav på en plan mot kränkande behandling. Planen anger inte vilka konkreta åtgärder som skolenheten, och varje särskild verksamhet, utifrån en aktuell kartläggning avser påbörja eller genomföra under det kommande året. Därmed utgår inte planen från de behov som finns i varje särskild verksamhet. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Skolinspektionen konstaterar att det i skolans "likabehandlingsplan samt plan vid enstaka kränkning och diskriminering" inte ingår mål och åtgärder för de skyddade diskrimineringsgrunderna. Då det är diskrimineringsombudsmannen (DO) som utövar tillsyn över diskrimineringslagen och därmed över bestämmelserna om likabehandlingsplan kommer DO att underrättas med anledning av att planen saknar mål och åtgärder för de skyddade diskrimineringsgrunderna.

Författning:

6 kap. 6 och 8 §§ skollagen

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Rektor ser inte till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering:

Av skollagen framgår att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska han eller hon ges sådant stöd. Enligt läroplanen har rektor ansvar för att eleven får detta stöd. Vidare framgår av skollagen att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av tar inte alltid sin utgångspunkt i elevens behov. Det skrivs exempelvis om att "fortsätta stärka självkänsla och självförtroende" men det saknas konkreta beskrivningar av elevens behov. Eller att eleven ska "hitta nya strategier i skolarbetet för att underlätta skoldagen" utan att det anges någon vidare bakgrund till detta mål. Rektor uppger att blankettens utformning gör att behoven inte beaktas men att man ska ändra blanketten och fortsättningsvis arbeta med behoven som utgångspunkt vid upprättandet av åtgärdsprogram.

Av dokumentstudier framgår att de åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av saknar beskrivning av hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Rektor uppger att det oftast framgår när uppföljning ska ske men inte hur. De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av saknar överklagandehänvisning. Rektor bekräftar vid samtal att skolans åtgärdsprogram saknar överklagandehänvisning.

Av utredningen framgår att åtgärdsprogrammen inte anger elevens behov. Det framgår inte heller alltid hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

3 kap. 9 § skollagen

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning:**

Rektorn tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolan samt omsätter resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen.

Motivering:

Enligt skollagen ska det på skolenhetsnivå ske systematisk och kontinuerlig planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. I läroplanen betonas rektors ansvar för att det genomförs ett systematiskt kvalitetsarbete där skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Av dokumentstudier framgår att eleverna följs upp på individnivå av respektive lärare. Rektor uppger att skolan regelmässigt sammanställt andelen elever som nått de nationella ämnesproven i matematik och svenska i årskurs 3 och matematik, svenska och engelska i årskurs 5. Men skolan sammanställer inte regelbundet måluppfyllelsen inom samtliga ämnen i årskurs 5 som underlag för att kunna göra analyser och planer för utvecklingen av skolans verksamhet. (from innevarande läsår gäller kunskapskrav i åk 3, 6 och 9).

Rektor uppger att sammanställningar av resultat på skolenivå behöver utvecklas och analyseras i större utsträckning än vad som görs idag. Dock menar rektor att skolan är liten och att det finns en kännedom om hur det går för eleverna även om det inte finns på det systematiska sätt som avses i författningarna.

Av utredningen framgår att rektorn inte tar ansvar för skolans resultat och att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i uppföljning och utveckling av utbildningen kopplat till det samlade kunskapsresultatet på skolan. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att avhjälpa bristerna.

Författning:

4 kap. 4 § första stycket skollagen

Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Bakgrund

Måluppfyllelse

När det gäller skolans kunskapsresultat redovisar skolan resultaten av de nationella ämnesproven i matematik och svenska för åren 2009–2011 för elever i årskurs 3. Skolan redovisar även andelen elever i årskurs 5 som har nått de nationella målen i respektive ämne. (Från och med innevarande läsår finns det nationella kunskapskrav för årskurserna 3, 6 och 9.)

Av sammanställningen framgår att andelen elever i årskurs 3 år 2011 som har nått kravnivån vid de nationella ämnesproven i matematik respektive svenska är 96 procent. För svenska som andraspråk redovisas ingen uppgift eftersom skolan inte har några elever som läser enligt denna kursplan. Offentlig statistik från Skolverket för läsåret 2010/11 visar att elevernas resultat vid de nationella ämnesproven i matematik och svenska för årskurs 3 är över eller mycket över genomsnittsnivån i riket vid de olika delproven. Andelen som nått kravnivån för riket varierar mellan 81 och 94 procent i de olika delproven.

Skolans redovisning av andelen elever i årskurs 5 år 2011 som har nått de nationella målen i respektive ämne visar på en måluppfyllelse på 96 procent i samtliga ämnen. Offentlig statistik från Skolverket läsåret 2009/10 visar att elevernas resultat vid de nationella ämnesproven i årskurs 5 i engelska, matematik och svenska är nära 100 procent. Trots att skolan ger eleverna förutsättningar att nå goda resultat, pekar Skolinspektionen i detta beslut på ett antal områden där författningarna inte följs.

Vid skolan bedrivs ett arbete för att motverka kränkande behandling. När det gäller skolans resultat av värdegrundsarbetet framgår det av Skolinspektionens enkät¹ att föräldrar som svarat angett mycket högre värden än genomsnittet i samtliga kategorier. Även elever bedömer att skolan fungerar väl särskilt vad gäller trygghet och elevens utveckling. Vid Skolinspektionens besök framkom inget annat än att eleverna har en trygg miljö och att skolan bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

¹ Skolinspektionen skickar alltid ut enkäter till de skolor som ingår i tillsynen där frågor ställs till elever, vårdnadshavare och lärare. I Skolinspektionens enkät redovisas ett indexvärde för den enskilda skolan som jämförs med samtliga skolor som ingått i enkätomgången. Skolan jämförs alltså med ett stort urval av skolor i hela landet som inspekteras under samma tid.

Beskrivning av Montessoriskolan Polstjärnan

Montessoriskolan Polstjärnan är en fristående grundskola med förskoleklass och årskurserna 1-6 samt fritidshemsverksamhet. Skolan är belägen i Billdal, söder om Göteborg. Huvudmannen bedriver även förskola i samma lokaler som skolan. Det finns 40 barn på förskolan och 145 elever i skolan. Skolan består av sju klasser, en förskoleklass och en klass vardera i årskurserna 1 till 6.

I förskoleklassen delar två pedagoger på ansvaret. I årskurserna 1-6 finns en klassföreståndare för varje klass.

Det finns en ny och en äldre skolbyggnad. Förskolan och årskurserna 1-3 arbetar i den nya skolbyggnaden. Där har även fritidshemmet sin verksamhet och här finns också skolans matsal. Årskurserna 4-6 har sina klassrum i den gamla skolbyggnaden. Årskurserna 1-3 har samarbete/samverkan med fritidshemspersonalen.

Montessoriskolan Polstjärnan ekonomisk förening leds av en rektor. Det finns även en person som benämns skolledare som har funktionen biträdande rektor. Skolans ledningsgrupp består av rektorn, skolledaren, förskolechefen och specialpedagogen. Ledningsgruppen träffas varannan onsdag. Rektor ansvarar även för fritidsverksamheten. Skolan har en lärare utsedd till ställföreträdande rektor.

Skolan består av tre arbetslag med personal från; fritidshem, F-3 samt 4-6. Fritidshemmet har ett nära samarbete med skolans andra arbetslag. Arbetslagen för F-3 och 4-6 träffas varannan vecka för gemensamt möte där även representant från fritidshemmet är med.

Huvudman för skolan är Montessoriskolan Polstjärnan ekonomisk förening med organisationsnummer 769600-9385. Verksamheten vid Montessoriskolan Polstjärnan startade 1996 och omfattar förskoleklass och årskurserna 1-6. De flesta eleverna är folkbokförda i Göteborgs kommun.

Skolverket godkände den ekonomiska föreningen Montessoriskolan Polstjärnan i Göteborgs kommun som huvudman för Montessoriskolan Kaprifolen, en fristående grundskola för årskurserna 1-3 genom beslutet (dnr 1994:1268) den 11 augusti 1995. Skolan bytte namn och Montessoriskolan Polstjärnan godkändes för årskurserna 4-6 genom beslutet (dnr 1996:0675) den 26 november 1996 och för förskoleklass (dnr 2000:1327) den 15 december 2000. Enligt besluten uppfyller Montessoriskolan Polstjärnan de villkor för godkännande och rätt till bidrag som anges i bestämmelser som gäller för skolväsendet. Skolans inriktning är allmän och skolan har montessoripedagogik som profil.

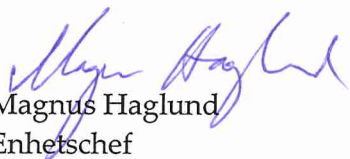
Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med stadsdelen Askim, Frölunda, Högsbo angående rätten till insyn i skolans verksamhet.

Stadsdelen har inte utnyttjat sin rätt till insyn i Montessoriskolan Polstjärnan under det senaste året på grund av ett nära förestående huvudmannabyte för skolan.

Skolinspektionen konstaterar att det i skolans "likabehandlingsplan samt plan vid enstaka kränkning och diskriminering" inte ingår mål och åtgärder för de skyddade diskrimineringsgrunderna. Då det är diskrimineringsombudsmannen (DO) som utövar tillsyn över diskrimineringslagen och därmed över bestämmelserna om likabehandlingsplan kommer DO att underrättas med anledning av att planen saknar mål och åtgärder för de skyddade diskrimineringsgrunderna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit Elisabeth Fogelberg.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Enhetschef

Jonas Nygren
Utredare/Föredragande

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen. .

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).